

γεγονότος, ότι είχε παύσει από χρόνια ή ανάρτησις τῆς ἐθνικῆς μας σημαίας κατὰ τὰς ἐθνικὰς ἐορτὰς ἀπὸ τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν συμπολιτῶν των ! ...

Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως, σὲ σχέσι μὲ τὴν λειτουργίαν τῶν θεσμῶν, ἠθικῶς πελώριον. Ἡ κοινωνία τοῦ Ἀγρινίου μὲ ἀνακούφισιν διεπίστωνεν, ὅτι ἡ Δικαστικὴ ἀρχὴ δὲν συμπλέει ἀναγκαίως μὲ τὴν ἐπιτόπιον ἀστυνομικὴν ἀρχήν, ἀλλ' ἀποδοκιμάζει ἠχηρῶς ἐνεργήματά της μὲ ἀφετηρίαν τὴν διάκρισιν τῶν πολιτῶν ἀναλόγως πρὸς τὰ πολιτικὰ των φρονήματα. Ἀπόρροια τῆς τοιαύτης διαπιστώσεως, ἡ ὁποία εὐλόγως ἐταυτοποιεῖτο μὲ τὴν ἰδικήν μου ἐπὶ τῆς δικαστικῆς ἔδρας παρουσίαν, ἐν ᾧ βεβαίως καὶ τῆς ὅλης δικαστικῆς μου ἐνεργητικότητος εἰς τὸ Ἀγρίνιον, ὑπῆρξεν ἀκολουθῶς τὸ γεγονός, ὅτι, ὅταν τὸ 1963, ἔχων μετατεθῆ ἐν τῷ μεταξύ ἐξ Ἀγρινίου εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης, ἐχειριζόμεν ὡς Ἀνακριτὴς τὴν ὑπόθεσιν δολοφονίας τοῦ βουλευτοῦ *Λαμπράκη* καὶ ἐδημοσιεύοντο ἀδεσπότης εἰς τὸν τύπον τὰ περὶ ἀπειλῶν εἰς βάρος μου, ὁμὰς πολιτῶν τοῦ Ἀγρινίου μου ἀπηύθυνεν ἐπιστολὴν μὲ τὴν ρητὴν δήλωσιν, ὅτι εἶναι ἔτοιμοι νὰ προσέλθουν εἰς Θεσσαλονίκην δαπάναις των διὰ τὴν προστασίαν μου ὡς σωματοφύλακες ! Συνεκινήθην, ἀλλὰ φυσικὰ δὲν ἀπεδέχθην τὴν προσφορὰν τῶν ἀγνώστων μου αὐτῶν ἐθελοντῶν, συνειδητῶν Ἑλλήνων πολιτῶν.

14.- Παρανομίαι ἀστυνομικῶν ἀρχῶν εἰς τὸ πλαίσιον ἀνακριτικῶν ἐνεργειῶν. Μὴ ἐκτέλεσις καὶ καταδικαστικῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων.

Ἀκόμη χειροτέρα ὑπῆρξεν ἡ παρανομία ἀστυνομικῶν ἀρχῶν εἰς τὸ πλαίσιον ἀνακριτικῶν ἔργων. Σὲ πάμπολλες περιπτώσεις ἀστυνομικὰ ὄργανα εἴτε παρέλει-

παν παντελῶς νὰ ἀσκήσουν, ὡς ὑπεχρεοῦντο, προανακριτικὰ καθήκοντα, εἴτε τὰς ἐν γένει σχετικὰς ὑποχρεώσεις των ἀσκοῦσαν πλημμελῶς (π.χ. ἐπέστρεφαν κλήσεις μαρτύρων ἢ κατηγορουμένων, ἀνεπιδότους μὲ τὴν ψευδῆ ἐπίκλησιν πρὸς τὴν παραγγείλασαν δικαστικὴν ἀρχήν, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ προσώπων ἀγνώστου διαμονῆς !). Τὸ πρῶτον συνέβη καὶ ἄλλοτε, ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν τὴν 22αν Μαΐου 1963 κατὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ *Γρηγορίου Λαμπράκη* εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Ἀστυνομικὴ δύναμις 180 ἀνδρῶν μὲ παρόντας καὶ τοὺς ἡγήτορας Χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης, τὸν Συνταγματάρχην Ἀστυνομικὸν Διευθυντὴν, τὸν Ἀντισυνταγματάρχην Ὑποδιευθυντὴν, τοὺς Ταγματάρχας Διοικητὰς Γενικῆς καὶ Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας, πλῆθος ἄλλων ὑποδεεστέρων ἀξιωματικῶν, καὶ μὲ ἐπὶ κεφαλῆς ὄλων αὐτὸν τὸν Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν Χωροφυλακῆς Βορείου Ἑλλάδος Ὑποστράτηγον *Κωνσταντῖνον Μήτσου*, ἠδράνησε κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην παντελῶς ἐνώπιον τῆς δολοφονίας καὶ τοῦ πανδαιμονίου ἄλλων ἐκτρόπων, κανένα δὲν συνέλαβε, καὶ ἐν συνεχείᾳ οὐδὲν ἀπολύτως στοιχεῖον περὶ τῶν ἐγκλημάτων ἢ δράστου τινὸς αὐτῶν εἰσέφερε οὔτε προανακριτικῶς, ἀλλὰ οὔτε καὶ κατὰ τὴν Ἀνάκρισιν !

Ἀλλὰ συνέβη καὶ εἰς ἐκτέλεσιν καταδικαστικῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων ἀστυνομικαὶ ἀρχαὶ νὰ ὀλιγωροῦν, παραλείπουσαι τὴν διατασσομένην σύλληψιν τῶν καταδικασθέντων. Χαρακτηριστικὴ ἢ περίπτωσις εἰς Θεσσαλονίκην προσώπου, ἔχοντος καταδικασθῆ ἐπὶ δοσιλογισμῶ διὰ συνεργασίαν του μὲ Βουλγάρους κατὰ τὴν κατοχήν, ὁ ὁποῖος ἀπησχολεῖτο ὡς εὐπρόσωπος ἐπαγγελματίας, διατηρῶν μάλιστα ξενοδοχεῖον ἐντὸς τῆς πόλεως, χωρὶς νὰ συλλαμβάνεται ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας ἢ νὰ ἐνοχλῆται. Ἐλέγετο μάλιστα, χωρὶς ὅμως τίποτε νὰ εἶναι βέβαιον, ὅτι ὁ

ἀδελφός του, Πρωτοδίκης εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης, κατὰ καιροὺς ἐξεβιάζετο ὑπὸ τῶν Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του ἐπὶ ὑποθέσεων πολιτικοῦ χαρακτῆρος, ὅπως κατὰ τὴν διερεύνησιν παραβάσεων κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς βίας καὶ νοθείας τοῦ 1961, ἀπέχων αὐτῆς ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν ἄλλως συλλήψεως τοῦ καταδίκου ἀδελφοῦ.

15.- Ἐσκεμμένη ὑπὸ ἀστυνομικῆς ἀρχῆς παραπλανητικὴ μορφοποίησις προανακριτικοῦ ὕλικου. Προσωπικὴ μαρτυρία.

Δὲν ἔλειπαν καὶ ὀξύτεραι περιπτώσεις ἐσκεμμένης ὑπὸ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς συγκομιδῆς καὶ μορφοποίησεως προανακριτικοῦ ὕλικου κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ καλύπτονται δρᾶσαι καὶ εἰδεχθῶν ἐγκλημάτων.

Ἀπὸ τὴν προσωπικὴν δικαστικὴν μου ἐμπειρίαν τέτοιων περιπτώσεων μὲ συνεκλόνησεν ἰδίως ἡ ἀκόλουθος. Ὅταν τὸ 1959 ἀπὸ Πάρεδρος Πρωτοδικῶν Θεσσαλονίκης διωρίσθην Πρωτοδίκης Ἀγρινίου, εἰς τὴν νέαν μου αὐτὴν θέσιν ἐπελέγην, κατὰ τὰ ἀνέκαθεν τηρούμενα, ὡς νεώτερος κατὰ διορισμὸν τῶν εἰς τὸ Ἀγρίνιον Πρωτοδικῶν, καὶ ἀνέλαβα, νομίμως βάσει ἐκδοθέντος διατάγματος, καθήκοντα καὶ Ἀνακριτοῦ. Ἀπὸ τὴν κατοικίαν εἰς τὴν ὁποίαν ὡς μισθωτῆς ἐγκατεστάθην, εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως, φυσικὰ μετέβαινα καθημερινῶς πεζῇ εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον. Κάποιαν ἡμέραν, ἐκτελῶν τὴν διαδρομὴν αὐτὴν, ἤκουσα δύο ἐπαγγελματίας, συζητοῦντας ἔξω τῶν συνεχομένων καταστημάτων των ἐν ἀναμονῇ πελατῶν, νὰ λέγουν μεταξύ τους φωναχτά, ὅταν περνοῦσα, “πάει, τὴν φάγανε οἱ ἐγκληματίες τὴν κοπέλα”. Δὲν ἔδωσα σημασίαν. Ἀλλὰ τὸ ἴδιο γεγονός

έπανελήφθη καὶ κατὰ τὴν διέλευσίν μου τὴν ἐπομένην, ἀλλὰ καὶ τὴν μεθεπομένην ἡμέραν. Ὑποψιάσθηκα, ὅτι ἡ ἀναφορὰ ἐγένετο ἐπίτηδες πρὸς γνῶσιν μου. Ἦμουν νεοφερμένος εἰς τὸ Ἀγρίνιον καὶ ἦτο γνωστόν, ὅτι ἤμουν ὁ Ἀνακριτὴς τοῦ Πρωτοδικείου. Ἐγένετο λοιπὸν ἡ προκειμένη ἀναφορὰ, διὰ τὴν ἀκούσῃ ὁ Ἀνακριτὴς ! Ἐπεκοινώνησα τηλεφωνικῶς μὲ τὸν Εἰσαγγελέα καὶ τοῦ ἀνεκοίνωσα τὸ γεγονός. Μὲ ἐπληροφόρησεν, ὅτι εὐρέθη πνιγεῖσα εἰς τὸ πηγάδι τῆς οἰκίας τῆς μίᾳ νεαρᾷ ἔγγαμος καὶ ὅτι ἡ Ἀστυνομικὴ ἀρχὴ διερευνᾷ τὴν ὑπόθεσιν, ὅταν δὲ ὁ ἴδιος λάβῃ τὴν ὑπὸ κατάρτισιν δικογραφίαν, θὰ μοῦ τὴν διαβιβάσῃ πρὸς ἀνάκρισιν. Πράγματι, ἔλαβα τὴν σχηματισθεῖσαν ἀπὸ τὴν Ἀστυνομίαν δικογραφίαν, διαβιβασθεῖσαν εἰς ἐμὲ ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελέως, περίπου σὲ μίᾳ ἑβδομάδα.

Ἀπὸ τὴν μελέτην τῆς δικογραφίας ἡ πρώτη μου διαπίστωσις : Ὑπῆρχον 33 καταθέσεις μαρτύρων, ὡς καὶ ἰατροδικαστικὴ ἔκθεσις τριῶν ἐπιτοπίων ἰατρῶν. Αὐτὴ ὠμιλοῦσε περὶ αὐτοβούλου πνιγμοῦ. Αἱ δὲ καταθέσεις εἶχον ἔτσι διευθετηθῆ εἰς τὸν ἀστυνομικὸν φάκελον, ὥστε αἱ 30 πρῶται ἦσαν καταθέσεις ὑπὲρ τῆς ἐκδοχῆς τῆς αὐτοκτονίας, καὶ μόνον αἱ τρεῖς, κατὰ σειρὰν τελευταῖαι, ἀμέσων συγγενῶν τῆς παθούσης κατήγγειλον, ὅτι περὶ φόνου ἐπρόκειτο. Παρατήρησα ἀκόμη, ὅτι κανεὶς τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων δὲν κατοικοῦσε στὴν γειτονίᾳ τῆς παθούσης. Πρῶται μου ἐνέργειαι : Ἐτηλεγράφησα πρὸς τὴν Ἰατροδικαστικὴν Ὑπηρεσίαν Ἀθηνῶν, ζητῶν τὴν ἔλευσιν ἰατροδικαστοῦ ἐπειγόντως, θὰ τὸν ἀνέμενα εἰς τὸ ἀεροδρόμιον Ἀγρινίου τὴν ἐπομένην. Καὶ χωρὶς τὴν ἀποκαλύψω τι εἰς οἶονδῆποτε, καλῶ αὐτοκίνητον ταξὶ καὶ μὲ τὴν Γραμματέα μου μετέβημεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς παθούσης. Ἐκεῖ περιφερόμενος, κατέγραφα μὲ τὴν Γραμματέα μου τὰ ὀνοματεπώνυμα καὶ τὰς ἀκριβεῖς

διευθύνσεις κατοικίας τῶν πλησιεστέρων γειτόνων, προκειμένου νὰ τοὺς καλέσω ὡς μάρτυρας.

Τὴν ἐπομένην ἀφίχθη ἀεροπορικῶς ἐξ Ἀθηνῶν ὁ ἰατροδικαστὴς Ἀγιουτάντης. Τὸν ὑπεδέχθη εἰς τὸ ἀεροδρόμιον καὶ ἐπιβαίνοντες αὐτοκινήτου ταξί τοῦ ἐτόνισα τὰ ἐξῆς περίπτου, ὁμιλῶν εἰς γλῶσσαν ἀγγλικήν, διὰ νὰ μὴ ἐννοοῦν οἱ ἄλλοι (ὁδηγὸς τοῦ ταξί καὶ Γραμματεὺς μου) τί λέγω : *“Κύριε Ἰατροδικαστά, δὲν σᾶς γνωρίζω, οὔτε μὲ γνωρίζετε ! Εἶσθε νέος, ὅπως καὶ ἐγώ, ἀσφαλῶς δὲ ἀσκεῖτε εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά σας. Θὰ ἐξετάσετε νεαρὰν ἔγγαμον νεκράν. Ὑποψιάζομαι προσωπικῶς, ὅτι περὶ φόνου πρόκειται, τὸν ὁποῖον θέλουν νὰ παραστήσουν ὡς αὐτοκτονίαν. Παρακαλῶ, γιὰ ἐπισταμένη ἐξέτασι καὶ νὰ καταγράψετε στὴν ἔκθεσί σας μόνον ὅ,τι ἐπιστημονικῶς διακριβώσετε”*. Ὁ κληθεὶς ἰατροδικαστὴς ηὐχαριστήθη μὲ τὰ λεγόμενά μου καὶ χαμογελαστός ἀπήντησε *“μὴν ἀνησυχεῖτε, Κύριε Ἀνακριτά ! Θὰ κάνω, ὅπως καὶ σεῖς, τὸ καθήκον μου”*.

Μετέβημεν εὐθὺς μὲ τὸ ταξί εἰς τὸ νεκροταφεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε, μετὰ τὴν ἀνεύρεσίν της, ἐνταφιασθῆ ἡ παθοῦσα. Ἄλλη ἔκπληξις ! Τὸ νεκροταφεῖον εἶχε κατακλυσθῆ ἀπὸ δεκάδας ἀστυνομικῶν ἐν στολῇ μὲ ἐπικεφαλῆς μάλιστα τὸν Διευθυντὴν Ἀσφαλείας, ἀλλὰ καὶ τὸν Διοικητὴν Χωροφυλακῆς. Ὅταν παρετήρησα εἰς τὸν Διοικητὴν, πρὸς τὸ ἐνδιαφέρον καὶ αὐτὴ ἡ συνάθροισις, ὁ τελευταῖος ἀπήντησε μὲ ἰταμότητα *“αὐτῇ, Κύριε Ἀνακριτά, εἶναι δική μου δουλειά, σεῖς κάνετε τὴν δική σας”*. Ἀνταπήντησα αὐστηρότατα εἰς ἐπήκοον ὄλων : *“Κύριε Διοικητά, ἐγὼ διευθύνω ἐδῶ ὡς Ἀνακριτὴς καὶ ὀφείλετε νὰ ὑπακούσετε. Σᾶς διατάσσω νὰ ἀπέλθετε, θὰ μείνουν ἐδῶ μόνον 5 χωροφύλακες καὶ ὁ κ. Διοικητὴς Ἀσφαλείας”*, προσθέτων περιπαικτικῶς *“ αὐτοὶ*

μου φθάνουν για την ασφάλειά μου". Πράγμα που έγινε, του αὐθάδους Διοικητοῦ αἰφνιδιασθέντος μὲ τὴν ὀξύτητα τῆς παρατηρήσεώς μου καὶ εὐθύς ἀπομακρυνθέντος.

Ἠκολούθησεν ἐκταφὴ τῆς νεκρᾶς καὶ ἐπισταμένη ἐξέτασις τοῦ πτώματος. Τὰ εὐρήματα κατεγράφοντο λεπτομερῶς, τοῦ Ἰατροδικαστοῦ ὑπαγορευόντος καὶ ἐμοῦ ἰδιοχείρως γράφοντος διὰ λόγους προνοίας, διὰ νὰ μὴ παραλειφθῇ τίποτε. Ἡ ἐξέτασις διήρκεσε περίπου ἐπὶ δύο ὥρον. Ἀκολουθῶς παρέθεσα εἰς κεντρικὸν ἐστιατόριον, ὅπου ἐσύχναζα, τὸ γεῦμα εἰς τὸν ἰατροδικαστήν. Τὸ πόρισμα τῆς ἐξετάσεώς του συντριπτικόν, μοῦ τὸ ἐξέθεσεν ἀμέσως προφορικῶς, ἄκρως ἀντίθετον πρὸς τὴν πραγματογνωμοσύνην τῶν ἐπιτοπίων τριῶν ἰατρῶν. Δὲν εἶχε καμμίαν ἀμφιβολίαν, ὅτι περὶ φόνου ἐπρόκειτο, ἢ παθοῦσα εἶχε θανασίμως κτυπηθῆ καὶ στὴν συνέχεια ριφθῆ εἰς τὸ πηγάδι, ὅπου ἀνευρέθη. Τὸ ἀπεδείκνυαν ἐκτεταμένοι μώλωπες ἐπὶ τοῦ σώματός της, κατὰ τὴν ὑπαγόρευσιν μάλιστα τῶν ὁποίων πρὸς καταγραφὴν, ὁ παριστάμενος Διοικητὴς Ασφαλείας ἀνοήτως προσεπάθησεν ὠρισμένους ἐξ αὐτῶν νὰ δικαιολογήσῃ, ὡς ὀφειλομένους εἰς τὸν σφικτὸν στηθόδεσμον τῆς παθούσης ! Ἄλλ' εὐθύς, ὑπὸ τὴν θυμηδίαν τοῦ Ἰατροδικαστοῦ, τοῦ συνέστησα νὰ σιωπᾶ. Τόση ἦτο ἡ μέριμνα τῆς Αστυνομικῆς Ἀρχῆς νὰ ἐμφανίσῃ τὴν δολοφονίαν ὡς αὐτοκτονίαν ! Καὶ ἀσφαλῶς ὑπὸ τὰς ὑποδείξεις της εἶχον σκανδαλωδῶς ἀντιθέτως γνωματεύσει οἱ ἐπιτόπιοι ἰατροί.

Ἐντὸς ἐλαχίστων ἡμερῶν ὁ ἀπελθὼν Ἰατροδικαστὴς ἀπέστειλεν ἐξ Ἀθηνῶν τὴν συνταγεῖσαν ἔκθεσίν του. Κατ' αὐτήν, ἐπρόκειτο περὶ φόνου, τὸ θῦμα εἶχε κακοποιηθῆ θανασίμως καὶ τὸ νεκρὸν πτῶμα του ἐρρίφθη ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸ πηγάδι. Παραλλήλως ἐπεδόθη εἰς τὴν

ἐξέτασιν ὡς μαρτύρων τῶν ἐπισημανθέντων, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὑπ' ἐμοῦ, γειτόνων τοῦ θύματος. Αὐτοὶ προσέφεραν στοιχεῖα συντριπτικά, περὶ τῆς θυελλώδους διαβίωσης τοῦ ζεύγους μὲ συνεχεῖς καυγάδες, ἀπειλές, διαπληκτισμοὺς καὶ χειροδικίες μεταξύ των, καὶ περὶ τῆς μετὰ τὴν δολοφονίαν καὶ πρὸ τῆς ἀνευρέσεως τοῦ θύματος συμπεριφορᾶς τῆς οἰκογενείας, μὲ τὴν νεωτέραν ἀδελφὴν τοῦ νεαροῦ γαμβροῦ νὰ ρίπτῃ πέτρες μέσα στὸ πηγάδι, ὑβρίζουσα, κλπ., κλπ.

Ἀπὸ τὸ συγκομισθὲν ἀνακριτικὸν ὕλικὸν προέκυψεν, ὅτι ἡ παθοῦσα συγκατοικοῦσε μὲ τὸν νεαρὸν ἀνεπάγγελτον σύζυγόν της καὶ τοὺς γονεῖς του εἰς τὴν ἰδίαν οἰκίαν, ἡ ὁποία, εὐρισκομένη εἰς δευτερεύουσαν συνοικίαν τοῦ Ἀγρινίου, διέθετε καὶ εὐρύχωρον κῆπον μὲ πηγάδι. Τὸ νεαρὸν ζεῦγος καθημερινῶς διεπληκτίζετο ἐντόνως καὶ χειροδικοῦσε, μὲ συνεχῶς ἐπαναλαμβανομένην τὴν ἀξίωσιν τοῦ συζύγου νὰ λάβῃ προῖκα, μὲ τὴν ἀπειλήν, ὅτι διαφορετικὰ θὰ ἐδιωχνε τὴν σύζυγον καὶ θὰ ἐνυμφεύετο ἄλλην. Ὅλα αὐτὰ συνέβαιναν μὲ τὶς συμβουλές καὶ τὴν παρότρυνσιν τῶν γονέων τοῦ νεαροῦ, ὅποτε καὶ οἰκογενειακῶς κατεστρώθη τὸ σχέδιον θανατώσεως τῆς νύμφης, τὸ ὁποῖον καὶ ἐξετελέσθη. Ἐσκηνοθετήθη ἓνα βραδυνὸ δεῖπνον, μὲ ἀρκετοὺς οἰκογενειακοὺς τῶν γονέων φίλους, εἰς τὴν ἐν λόγῳ οἰκίαν μὲ ἀρκετὰ ἐδέσματα καὶ οἰνοποσίαν. Ἐπρεπε νὰ δημιουργηθῇ ἓνα ἰσχυρὸν ἄλλοθι : ὅλοι, καὶ τὸ θῦμα, γλεντοῦσαν καὶ ἔπιναν μαζὶ τὸ βράδυ, μάρτυρες οἱ παριστάμενοι. Σὲ μιᾷ στιγμῇ ἐξῆλθεν ἡ νεαρὰ σύζυγος στὸν κῆπο. Δῆθεν ἀδιάφοροι ἐξῆλθαν διαδοχικῶς ὁ σύζυγος καὶ οἱ γονεῖς του, ἐπετέθησαν καὶ ἐκακοποίησαν θανασίμως τὴν νεαρὰν καὶ νεκρὰν τὴν ἔρριψαν μέσα εἰς τὸ πηγάδι. Ἐπέστρεψαν ψυχραῖμοι στὸ γλέντι, καὶ μετ' ὀλίγον, δῆθεν ἀνησυχοῦντες διὰ

τὴν καθυστέρησιν ἐπανόδου τῆς νεαρᾶς, ἤρχισαν ὑποκριτικῶς νὰ τὴν ἀναζητοῦν, μέσα καὶ ἔξω τῆς κατοικίας. Χωρὶς ἀποτέλεσμα ! Ἡ νεαρὰ ἀπὸ μόνη τῆς εἶχεν ἐξαφανισθῆ ! Ἐὰν κάποτε ἀνευρίσκετο τὸ πτώμα τῆς στὸ πηγάδι, ἡ δικαιολογία πρόχειρος, εἶχε πιῆ πολὺ, τὸ βεβαιώνουν καὶ οἱ συνδαιτημόνες, ἐξῆλθεν εἰς τὸν κήπον, νὰ πάρῃ ἀέρα, καὶ μεθυσμένη καθὼς ἦτο παραπάτησε καὶ ἔπεσε, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, εἰς τὸ πηγάδι καὶ πνίγηκε ! ...

Ἐθεώρησα καὶ τοὺς τρεῖς ἐνεχομένους καὶ ἀπήγγειλα κατ' αὐτῶν κατηγορίαν ἐπὶ ἀνθρωποκτονία ἐκ προθέσεως. Ἐπιθυμῶν, νὰ διαγνώσω τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιδειχθείσης τόσον ἐξοργιστικῆς προσπαθείας τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς νὰ καλύψῃ τὸ τόσον κατάδηλον ἔγκλημα καὶ νὰ τὸ ἐμφανίσῃ ὡς ἀτύχημα διὰ πνιγμοῦ, ἐξωθήσασα προφανῶς αὐτὴ καὶ τοὺς τοπικοὺς ἰατροὺς εἰς τοιαύτην γνωμοδότησιν, ἀποδειχθεῖσαν παντελῶς ἐσφαλμένην, μετῆλθα κατὰ τὴν ἀπολογίαν τοῦ πενθεροῦ τοῦ θύματος τὸ ἐξῆς ἀθῶον στρατήγημα : Διετύπωσα τὴν ἄποψιν, ὅτι τέτοια ἐγκλήματα μόνον κομμουνιστὰὶ τὰ διαπράττουν ! Αὐτὸ ἦτο. Ὁ κατηγορούμενος ἐξεργάγη : *“ ἐγὼ κομμουνιστῆς ; Ἐγὼ εἶμαι ἐθνικόφρων, ἀνάπηρος τοῦ ἀλβανικοῦ μετώπου, καὶ μάλιστα πληροφοριοδότης τῆς Ἀστυνομίας. Ρωτῆστε τὴν, ἐὰν θέλετε ”* ! Μὲ τὴν συγκατάθεσίν του κατεχώρισα εἰς τὴν γραπτὴν ἀπολογίαν του, ὅτι εἶναι *“ πληροφοριοδότης ”* τῆς Ἀστυνομίας. Φυσικὰ δὲν ἐχρειάζετο νὰ ἐρωτήσω κανένα περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ προβαλλομένου ἰσχυρισμοῦ, οὔτε αὐτὸς εἶχε σημασίαν τινά, οὔτε τὸ πολιτικὸν φρόνημα τοῦ κατηγορουμένου εἶχε σχέσιν μὲ τὴν ὑπόθεσιν, διὰ νὰ διερευνηθῇ.

Τὸ χρησιμοποιηθὲν ἄθῳον στρατήγημά μου ⁽²⁵⁾ ἐπέτυχε. Βεβαίως ἡ Ἀστυνομικὴ ἀρχὴ ἔπρεπε νὰ ἔχη καὶ πληροφοριοδότας πρὸς ἐπιτέλειαν τῶν καθήκοντων τῆς γενικῶς καὶ εἰδικώτερον παρακωλύσεως τῆς ἐκνόμου κομμουνιστικῆς δράσεως, καὶ μάλιστα μὲ τὴν ἐμμονὴν τῆς ἐξ αὐτῆς ἀπειλῆς καὶ μετὰ τὸν ἀλληλοσπαραγμὸν τῆς περιόδου 1946-1949. Κατὰ καμμίαν ὅμως λογικὴν δὲν ἐπετρέπετο νὰ καλύπτῃ ἐγκλήματα τῶν πληροφοριοδοτῶν τῆς. Διότι ἔτσι, μὲ γενικευομένην τὴν τακτικὴν, ἐπεστρέφामεν εἰς τὴν ἐγκληματικὴν ἀσυδοσίαν ὠρισμένων, τῶν περιστάσιακῶς εὐνοουμένων ὑπὸ τῆς Ἀστυνομικῆς ἀρχῆς, δηλαδὴ οὐσιαστικῶς εἰς τὴν κατάλυσιν τοῦ Κράτους καὶ τὴν διάλυσιν τῆς κοινωνίας.

Καὶ οἱ τρεῖς κατηγορούμενοι, σύζυγος τοῦ θύματος καὶ οἱ γονεῖς τούτου, μὲ τὴν σύμφωνον γνώμην τοῦ *Εἰσαγγελέως Πρωτοδικῶν Δημητρίου Ρενιέρη*, προεφυλακίσθησαν· καὶ διὰ βουλεύματος τοῦ *Συμβουλίου Πλημμελειοδικῶν Ἀγρινίου* παρεπέμφθησαν διὰ νὰ δικασθοῦν ἐνώπιον *Κακουργιοδικείου*, χωρὶς νὰ διακοπῇ ἡ προφυλακίσις των. Τὸ ἐπιληφθὲν ἀκολουθῶς τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως *Κακουργιοδικεῖον Πατρῶν* ἔκρινεν ἐνόχους καὶ τοὺς τρεῖς κατηγορουμένους, τὸν σύζυγον ὡς νεαρωτάτης ἡλικίας καὶ τὰ πενθερικὰ τοῦ θύματος μὲ τὸ ἐλαφρυντικὸν τοῦ προτέρου ἐντίμου βίου καὶ τοὺς κατεδίδαξε εἰς ποινὰς καθείρξεως 17 ἕως 19 ἐτῶν.

Δεκαετίας μετὰ εἶχα φιλόφρονα ἀναγνώρισιν τοῦ ἀνακριτικοῦ μου ἐκείνου ἔργου, τὸ ὁποῖον εἶχε συμβάλει εἰς

---

(25) Τὸ ἐπανελάβον ἀποτελεσματικῶς καὶ κατὰ τὴν ἀνάκρισιν τῆς ὑποθέσεως δολοφονίας *Γρηγορίου Λαμπράκη* ἐναντι τοῦ ἐκ τῶν δραστῶν τῆς *Σπυρίδανος Κοτζαμάνη*. Βλ. κατωτέρω.

τὴν ἐξιχνίασιν τοῦ φοβεροῦ ἐγκλήματος καὶ ὀδηγήσει εἰς τὴν καταδίκην τῶν τριῶν δραστῶν του, καὶ ἀπὸ τὸν δικηγόρον ὑπερασπίσεως αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Κακουργιοδικείου Πατρῶν, τὸν πολιτικὸν Κωνσταντῖνον Στεφανόπουλον. Ὄταν αὐτὸς μὲ ἐπεσκέφθη διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὸ Προεδρικὸν Μέγαρον, ἐπὶ τῆς Προεδρίας μου, ὡς Ἀρχηγὸς τοῦ νεοσυσταθέντος τότε ὑπ' αὐτοῦ, μὲ διάσπασιν τῆς Νέας Δημοκρατίας, κόμματος "Δημοκρατικὴ Ἀνανέωσις", προσηνῆς καὶ εὐγενῆς, ἐμνημόνευσε κατὰ τὴν συζήτησίν μας, ἀπὸ τὴν δικηγορικὴν του ἐμπειρίαν καὶ τὴν δίκην ἐκείνην - ἐνεθυμεῖτο ἀκόμη καὶ τὰ ὀνόματα τῶν δραστῶν, ὅπως τὰ ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη καὶ τώρα καὶ ἐγώ, χωρὶς νὰ χρειάζεται νὰ τὰ παραθέσω ἐδῶ - καὶ προσέθεσεν ἀπροσποιήτως "ἀλλὰ τὴν εἶχατε δέσει, Κύριε Πρόεδρε, τὴν ὑπόθεσιν ἀνακριτικῶς τόσον καλά, ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀπαλλαγῶν οἱ κατηγορούμενοι"...